

Det tekniske hjul i administrasjonsrådet

Professor J. BACHE-WIIG de store opgavers mann.

113536

Nøden setter fart i landets tekniske utbygging.

Tider som de vi nu gjennomlever har iallfall en fordel. De kaller på det beste i oss, og på de beste blandt oss. Direktør Jens Bache-Wiig er en av dem som har fulgt kallet, tross det skyter hans gamle ønskedrøm om å falle til ro på et lite småbruk ut i det blå. Da Industriforsyningsdirektoratet blev opprettet, overtok Bache-Wiig ledelsen. Men takket være sine beste egenskaper fikk han visst snart en følelse av å være kommet på feil hylle. Da han ansatte sine folk på en gasje han fant rimelig for det usedvanlige arbeide, fikk han straks høre at han var gått utenom det departementale regulativ, og for første gang stod denne det praktiske livs mann overfor den byråkratiske papirmølle, skapt av en formalisme drepende for all handlekraft. Hans tro på å kunne utrette noe under disse forhold sank visst temmelig hurtig.

Men så kom vi selv midt op i det. I en fart måtte det stampes frem en institusjon som kunde handle og våge ansvaret. Vi fikk Administrasjonsrådet, og her var Bache-Wiig selvskrevet medlem. Hans domene blev Forsyningsdepartementet og Handelsdepartementet, og idag er han om ikke i navnet så i gavnet Norges industriminister.

Inntil nu har direktør Bache-Wiig ikke vært særlig kjent (til en viss grad vært en anonym mann) i Norge. Hans hovedinnsats er da også gjort utenfor landets grenser. I den norske grunnlovs vugge, Eidsvoll, så han i 1880 dagens lys som sønn av fabrikkier Hartvig Bache-Wiig, en av den norske treforedlingsindustri foregangsmenn, en fremsynt og fantasifull mann, men kanskje litt for dristig under de daværende små forhold herhjemme.

Professor Bache-Wiig fotografert for Tidens Tegn.

Han spente buen for høit og røk overende. Sønnen Jens var dengang bare en guttunge, men det var allerede to i karen, og da det var oplagt at han skulde bli ingeniør, gikk han inn i verkstedspraksisen, drog så til Tyskland, og her avsluttet han ved hjelp av lån sin teoretiske utdannelse som elektroingeniør ved den tekniske høiskole i Karlsruhe.

Det var sikkert harde år for den unge mann. Han lærte å kjempe, og kampen herdet ham. Men når enkelte nu kan påstå at direktør Bache-Wiig er hård som flint, så er det feil. Innerst inne er han en følsom mann overfor de som det bør

tas hensyn til, men har han først fattet sin beslutning, gjennomfører han den med alle til rådighet stående hederlige midler. Da kan han virke hard, ikke steinhard, dertil er han for organisk, for levende, men beinhard.

Efter å ha praktisert som elektroingeniør i Karlsruhe en 4-5 års tid blev Bache-Wiig ansatt i Westinghouse i Pittsburgh, og her arbeidet han til vår nyoprettede tekniske høiskole kalte på ham som professor i elektroteknikk. I 5 år arbeidet han nu som videnskapsmann for i 1916 å gå inn som direktør for Elektrisk Bureau. Ti år senere satt han som direktør for

Standard Electric i Oslo, og det varte ikke mange årene før dette mektige konsern overlot ham stillingen som generaldirektør for sine fabrikker i Tyskland. Her var i etterkrigsårene gjort et undergravningsarbeide som krevde den sterke hunds sanering. Bache-Wiig hadde hånden, og det var ikke uten grunn at det verdensomfattende selskap International Standard Electric valgte ham som visepresident. Men hjemlandet kalte, og i 1933 slo Bache-Wiig sig for godt ned i Norge. Endelig skulde han få brøite jord, stelle sin hage og reke med fiskestangen langs sprudlende fjelleiver.

Men skjebnen vilde det anderle-

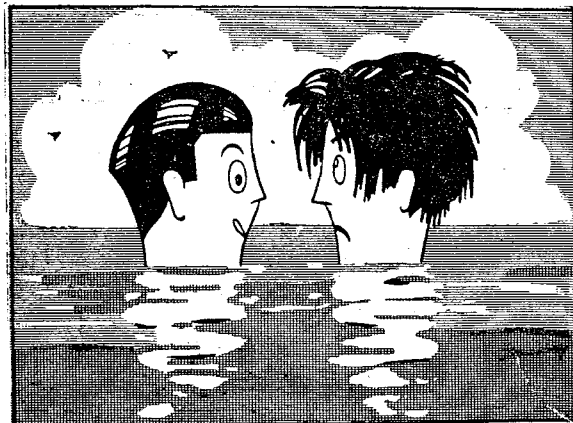
Forts. siste side.

Det tekniske hjul i administrasjonsrådet.

Fort. fra s. 4.

des. Mange hverv kalte på ham, og mente han å kunne gjøre nytte hadde han vanskelig for å motstå. Viste det seg at han hadde tatt feil, eller at andre ikke godt kunne utføre tingene, hendte det nok at han kunne komme til et møte uten å kunne leksen sin. Men når det gjelder er han alltid forberedt. Han griper straks det essensielle, gir en god dag i bagatellene, og setter hele sin ukuelige energi inn på hovedsaken. Og det er alltid sak det gjelder for ham, bimensyn kjenner han ikke, og han har en velsignet mangel på respekt for penger i banken, titler og stjerner. Han er hvad amerikanerne kaller a man of facts. Og han kjenner sin egen styrke og stoler på sig selv. Derfor stoler han også på andre, og han skal ikke ha snakket lenge med en mann før han vet hvilken oppgave han kan overlate ham. Og da gir han carte blanche. En av våre større industrielle bedrifter, det var forresten en ammunisjonsfabrikk, lå etter okkupasjonen helt nede. Ledelsen var reist og arbeiderne lå vel evakuert innover i skauene. Da møtte en dag en mann følgende kategoriske og omfattende beskjed fra Bache-Wiig: Reis til R-foss, bring ordnede forhold tilveie, sett fabrikk igang med civilproduksjon, ansett funksjonærer etter behov, innsett ny direktør.

En betydelig industridrivende som kjenner Bache-Wiig forteller at han først anså ham som litt av et fenomen. Så kom en tid da han

„Da skulde ikke behøve å se slik ut på håret, selv om du tar dig en dukkert!”

Jeg sa jo du skulde bruke
Bryl

Brylcream får selv det strieste hår til å ligge helt perfekt. Den fetter ikke og inneholder ikke klebestoffer, forhindrer på en effektiv måte

mente det motsatte. Men nu ser han at hans første inntrykk var riktig. Og sannheten er vel at det daglige eller ikke ligger for Bache-Wiig, at det bare er de store og vanskelige oppgaver som ligger for ham. Og har han ikke møtt vanskelighetene før, så fårner de sig nu op for ham mange ganger hver eneste dag.

A intervjuet Bache-Wiig i disse dager er alt annet enn lett. Vel er han elskverdig og strekker sig lengst mulig, men mellom annen hver setning ringer telefonen, for her avgjøres tingene hurtig, uten unødige skriftlige utredninger og betenkninger som resulterer i at inngenting blir gjort. Det er bedre å gjøre det nest beste enn ikke å gjøre det beste, sier Bache-Wiig smilende, men vi får jo påpakning fordi vi ikke er formelle nok. I tillegg gjelder det nu å handle, og Administrasjonsrådet er en handledyktig institusjon.

— Hvor mange avdelinger har De under Dem?

— Alt som heter varebytte, industriforsyning, skibsfart, proviantering og rasjonering faller inn under dette departement, som er opdelt i en rekke direktorater med hver sin sjef, og som hver især representerer så å si en hel næringssgren. For å ta et eksempel blir derfor skibsfartsdirektoratet under direktør Usterud Svendsen nu Norges største rederi, og det aksjeselskap som er laget for import av brensel med sjefingeniør Aage W. Owe må vel også med sin kapital

— Jeg kan nok ikke utstille denne figuren på høstutstillingen. Jeg har aldeles glemt hvad den skulde hete.
— Kall den „Hukommelsestap”.

på en halv million sies å være en betydelig forretning. Ikke mindre viktig er selvfølgelig industriforsyningsdirektoratet, som nu ledes av dr. Alf B. Bryhn, direktoratet for utenrikshandel under direktør Prebensen eller landbruksdirektoratet under direktør Schei. Til hjelp for departementet i sin helhet er det jo forøvrig opnevnt en nevnd med advokat Sunde som formann. Nevndens oppgave blir i første rekke å holde næringslivet oppe.

— For å komme til de enkelte spørsmål, hvad blir for eksempel skibsfartsdirektoratets oppgave?

— Det skal blandt annet befrakte de båter som ligger i Norge og egner sig for utenriksskifart. I det sydlige Norge regner vi at det dreier sig om ca. 360,000 tonn, hvorav vi går ut fra at minst 80,000 tonn egner sig for kulltransport.

— Vår normale import av kull og koks dreier sig jo om ca. 3 millioner tonn. Hvor meget av dette kan vi gjøre regning på å få dekket fra Tyskland?

— Vi er stillet i utsikt omkring 1.5 million tonn kull og 500,000 tonn koks. I hvilket tidsrum dette kan bringes hjem avhenger av den tonnasje som kan stilles til rådighet. Det er hø i at vi kan få øket den tonnasje som ligger i Norge idag, idet enkelte redere kan

ne industrigren avhenger jo for en stor del av tilgangen på kull og koks, og det gjelder derfor å få mest mulig inn av disse varer. Og så har vi jo hermetikkindustrien, da. Dette varebytte ledes forresten av en varebyttenevnd med handelsråd Johannesen som formann, og det arbeides nu blandt annet med å skaffe oversikt over hvad vi må ha av viktigere varer fra utlandet, og over hvad vi kan møte det med av egen eksport. Målet er jo å få handelen igang med flest mulig nøl-

trale land. Med Sverige er varebytte allerede i gang.

— Det blir vel nu et intimt samarbeide mellom næringene, ikke minst mellom eksport- og importbranchene?

— Ja, de to ting må jo følge hverandre.

— Kan vi vente en videre utbygging av rasjoneringen?

— Det må man regne med, men i hvilken form er ennå ikke fastlagt. De tyske myndigheter er klar over at man må ta hensyn til det

Had søker De i Oslo?

8 gode fotos kr. 1.25 hveres 1/2 time. — Telefon 20927
Auto-Pose Rosenkrantzstr. ved rand

BETONBLANDERE.
PUMPER
Th. Ellingsen A/S
Maridalsvn. 2. Telef. 20190-14853

BOKHANDEL.
Cammermeyers Boghandel, Karl Joh. gt. 41. Telef. 10701 — 11363. Største lager av norsk og utenl. litteratur.

DRAPP — LUTTERVUTSTYR.

KUNSTHANDEL
Harald Holst Halvorsen
Kjøper norske malerier kontant. Universitetsgt. 14. Tlf. 27480.

LABORATORIEUTSTYR
E. NORDLI
Kjemikalier og laboratorieutstyr. Chr. Augustgt. 6. — Tlf. 22471.

H. CHR. OLESEN
Skjerppt. 33. Tlf. 24875.
Ved siden av den nye Dobloug-g. Sosialt: Folskjper etter mål.

PLANTESKOLÆ.
ERLANG O. RIIS, Planteskole, Økernveien 94, Hasle, Ø. Aker, Oslo. Telefon 82937. Forlane katalog.

norske folkelynn, og at bare absolutt uomgjengelige inngrep må foretas.

— Hvordan er samarbeidet med de tyske myndigheter?

— I spørsmål vi her stiller med og som daglig må avgjøres med hensyn til produkter for næringslivet, næringsmidler og rasjonering er det et intimt samarbeide. Det er store krav på Tyskland nu fra land som før fikk sine varer vestfri, og her assisterer tyskerne oss.

— Skulde det nu være muligheter for en videre utbygging av Norge som industriland?

— Vi vil jo for en vesentlig del være henvist til det vi selv kan skaffe av råvarer og må foredle dem i en grad som aldri før. Jeg er overbevist om at når forholdene etterhvert avklares vil der komme nye industrier. Ja, med tyskernes hjelp skulde dette allerede nu være mulig. Jeg kan forresten i denne forbindelse fortelle at vi nylig har fått igang 2 treforedlingsanlegg for fremstilling av tjæreprodukter og trekull.

— De ser altså ikke mørkt på stillingen?

— Ting tyder på at vi vil kunne bygge ut det vi har, og på at det vil gå bedre etterhvert. Samarbeidet med tyskerne kan her hjelpe oss betraktelig. Dette må vi være klar over.

Direktør Bache-Wiig tender en sigarett, og før jeg er ute av døren er han et øieblikk drømmende langt borte. Det ser selv om han selv ikke

være sine indre kraftkilder. Nu har vi i høieste grad bruk for Bache-Wiig. Men måtte han få sin ønske drøm om et småbruk opfylt mens mens jeg går ned trappen. Da farer han plutselig forbi mig. — Konferanse, hører jeg i farten.

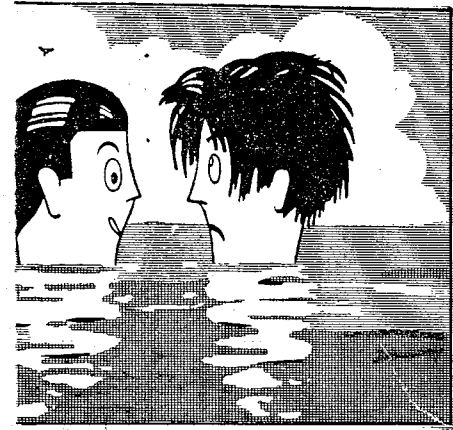
En sterk og handlekraftig og god nordmann!

Th. N-E.

r penger i banken, r. Han er hvad ler a man of facts. sin egen styrke og lv. Derfor stoler e, og han skal ikke med en mann før opgave han kan g da gir han carte våre større indu- det var forresten abrikk, lå efter ok- nede. Ledelsen eiderne lå vel eva- skauene. Da mot- ann følgende kate- ttende beskjed fra is til R-foss, bring tilveie, sett fabrikk- vilproduksjon, an- r etter behov, inn-

— Jeg kan nok ikke utstille denne figuren på hestutstillingen. Jeg har aldeles glemt hvad den skulde hete. — Kall den „Hukommelsestap“.

industridrivende che-Wiig forteller a ham som litt av kom en tid da han

thede å se slik ut på håret, selv om du tar dig en dukkert“.

og sa jo du skulde bruke

Bryl

elv det strieste hår til å ligge helt perfekt. Den fetter der ikke klebstoffer, forhindrer på en effektiv måte styrker håret og fremmer hårveksten. Det er disse i har gjort BRYL kjent og skattet av millioner av over. Begynn derfor straks med Brylcreem og få

et par tuber BRYL liggende i reserve i tilfelle vi skulde utsolgt, og kjøp nu mens prisene er uforandret. LEIV ENGELSCHJØN A/S, OSLO 12

BRYLCREEM

historie, 2014

på en halv million sies å være en betydelig forretning. Ikke mindre viktig er selvfølgelig industriforsyningsdirektoratet, som nu ledes av dr. Alf B. Bryhn, direktoratet for utenrikshandel under direktør Prebensen eller landbruksdirektoratet under direktør Schei. Til hjelp for departementet i sin helhet er det jo forøvrig opnevnt en nevnd med advokat Sunde som formann. Nevndens opgave blir i første rekke å holde næringslivet oppe.

— For å komme til de enkelte spørsmål, hvad blir for eksempel skibsfartsdirektoratets opgave?

— Det skal blandt annet befrakte de båter som ligger i Norge og eigner sig for utenriksskifart. I det sydlige Norge regner vi at det dreier sig om ca. 360,000 tonn, hvorav vi går ut fra at minst 80,000 tonn eigner sig for kulltransport.

— Vår normale import av kull og koks dreier sig jo om ca. 3 millioner tonn. Hvor meget av dette kan vi gjøre regning på å få dekket fra Tyskland?

— Vi er stillet i utsikt omkring 1.5 million tonn kull og 500,000 tonn koks. I hvilket tidsrum dette kan bringes hjem avhenger av den tonnasje som kan stilles til rådighet. Det er håp om at vi kan få øket den tonnasje som ligger i Norge idag, idet enkelte redere kan tenkes å kalle hjem noen av sine båter. Forøvrig kan jeg fortelle at de første tyske kull allerede er kommet, og andre laster er underveis.

— Handelen med Tyskland foregår jo ved clearing. Kan vi gjøre oss håp om å få avsatt annet enn treforedlingsprodukter?

— Elektrokjemiens produkter er solgt til Tyskland og vil fortsette å gå dit. Men produksjonen i den-

ne industrigren avhenger jo for en stor del av tilgangen på kull og koks, og det gjelder derfor å få mest mulig inn av disse varer. Og så har vi jo hermetikkindustrien, da. Dette varebytte ledes forresten av en varebyttenevnd med handelsråd Johannesen som formann, og det arbeides nu blandt annet med å skaffe oversikt over hvad vi må ha av viktigere varer fra utlandet, og over hvad vi kan møte det med av egen eksport. Målet er jo å få handelen igang med flest mulig noi-

trale land. Med Sverige er varebytte allerede i gang.

— Det blir vel nu et intimt samarbeide mellem næringene, ikke minst mellem eksport- og importbranchene?

— Ja, de to ting må jo følge hverandre.

— Kan vi vente en videre utbygging av rasjoneringen?

— Det må man regne med, men i hvilken form er ennå ikke fastlagt. De tyske myndigheter er klar over at man må ta hensyn til det

Hvad søker De i Oslo?

8 gode fotos for 1.25 øveres
1/2 time. — Telefon 20927
Auto-Pose Rosenkrantzaleen ved rand
BETONBLANDERE.
PUMPER
Th. Ellingsen A/S
Maridalsvn. 2. Telef. 20190-14853

BOKHANDEL.
Cammermeyers Boghandel, Karl Joh. gt 41. Telf. 10701 — 11363. Største lager av norsk og utenl. litteratur.

BRANN — LUFTVERNUTSTYR.
Håndspoitte, oks, spade, svaber, bøtter, lykter, syrefaste gummihandsker. Tingstad A/S, Brogt. 24, Oslo, T. 23391.

ELEKTRISKE KOMFYRER
Brukte elekt. magasin- og platekomfyrer i garant. stand, rimelig utsalg.
Meteor Magasinkomfyr **M. A. Engmark**
Storgaten 51 Telefon 22 442

GRAYOK.
innen faget
ALT NORSK GRAVERINGSANSTALT, OSLO
Stenersgaten 8

KUNSTHANDEL
Harald Hoist Halvorsen
Kjøper norske malerier kontant. Universitetsgt. 14. Tlf. 27480.

LABORATORIEUTSTYR
E. NORDLI.
Kjemikalier og laboratorieutstyr. Chr. Augustgt. 6. — Tlf. 22471.

H. CHR. OLESEN
Skippergt. 33. Tlf. 24875.
Ved siden av den nye Dobloug-g. Spesialitet: Felsklipper etter mål.

PLANTESKOLE.
ERLING O. RIIS, Planteskole, Økernveien 94, Hasle, Ø. Aker, Oslo. Telefon 82837. Forlang katalog.

POSSEMENTMAKER.
H. Zapffe Verksted Chr. 4des gt. 8 B II. Tlf. 24772.
REGNTØI og GUMMIFOTTØI. Beste utvalg, til sport og arbeidsbruk.
CARL WERNER
Bondernes Hus Telf. 31435.

Kåper og drakter
1 kl. snitt. Direkte salg. Lagerpriser.
„TOBRO“, Brogtaten 6 II.

norske folkelynne, og at bare absolutt uomgjengelige inngrep må foretas.

— Hvordan er samarbeidet med de tyske myndigheter?

— I spørsmål vi her steller med og som daglig må avgjøres med hensyn til produkter for næringslivet, næringsmidler og rasjonering er det et intimt samarbeide. Det er store krav på Tyskland nu fra land som før fikk sine varer vestfrie, og her assisterer tyskerne oss.

— Skulde det nu være muligheter for en videre utbygging av Norge som industriland?

— Vi vil jo for en vesentlig del være henvist til det vi selv kan skaffe av råvarer og må foredle dem i en grad som aldri før. Jeg er overbevist om at når forholdene etterhvert avklares vil der komme nye industrier. Ja, med tyskernes hjelp skulde dette allerede nu være mulig. Jeg kan forresten i denne forbindelse fortelle at vi nylig har fått igang 2 treforedlingsanlegg for fremstilling av tjæreprodukter og trekull.

— De ser altså ikke mørkt på stillingen?

— Ting tyder på at vi vil kunne bygge ut det vi har, og på at det vil gå bedre etterhvert. Samarbeidet med tyskerne kan her hjelpe oss betraktelig. Dette må vi være klar over.

Direktør Bache-Wiig tender en sigarett, og før jeg er ute av døren er han et øieblikk drømmende langt vekk. Ja, for selv om han selv sikkert vil benekte det, er han på bunnen av sitt hjerte en drømmer. Den moderne psykologi har lært oss at det gis to mennesketyper, den ekstraverte eller utadvendte, handlingsmennesket med den indre fatigdom, og den introverte, drømmeren. Men det viser sig at lærer den introverte i tide å vende sig utad, så overgår han den utadvendte også som handlingsmenneske, takket

være sine indre kraftkilder. Nu har vi i høieste grad bruk for Bache-Wiig. Men måtte han få sin ønskedrøm om et småbruk opfylt mens han ennå har livsgleden, tenker jeg mens jeg går ned trappen. Da farer han plutselig forbi mig. — Konferanse, hører jeg i farten.

En sterk og handlekraftig og god nordmann!

Th. N.E.